

The Journal of Mesopotamian Studies (JMS)

Periodical Journal for Kurdish, Arabic and Syriac Studies
Vol. 5/2 Summer 2020

ISSN: 2147-6659

e-ISSN: 2687-6388

MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ
Türkiye’de Yaşayan Diller Enstitüsü

The Journal of Mesopotamian Studies (JMS)

Periodical Journal for Kurdish, Arabic and Syriac Studies
Vol.5/2 Summer 2020

ISSN: 2147-6659
e-ISSN: 2687-6388

Mardin Artuklu Üniversitesi Adına Sahibi:
Owner on Behalf of Mardin Artuklu University, The Institute of Living Languages in Turkey:

Prof. Dr. İbrahim ÖZCOŞAR
(Rektör)

Editör | Editor in Chief

Doç. Dr. Yunus CENGİZ

Editör Yardımcısı | Assistant Editor
Arş.Gör. Şehmus KURT (Mardin Artuklu Üni.)

Editörler Kurulu | Editorial Board

Prof. Dr. Abdurrahman ADAK (Mardin Artuklu Üni.)	Doç.Dr.Zafer KUTLU (Mardin Artuklu Üni.)
Doç. Dr. Mehmet Zahir ERTEKİN (Bingöl Üni.)	Doç.Dr. Nesim SÖNMEZ (Van Yüzüncüyıl Üni.)
Doç. Dr. Hayreddin KIZIL (Dicle Üni.)	Doç. Dr. Ayhan TEK (Muş Alpaslan Üni)
Doç. Dr. Veysi Ünverdi (Mardin Artuklu Üni.)	Dr. İbrahim BİNGÖL (Mardin Artuklu Üni.)
Doç. Dr. Mustafa ASLAN (Mardin Artuklu Üni.)	Dr. Mehmet Tayfun (Mardin Artuklu Üni.)
Dr. Shahab VALI (Mardin Artuklu Üni.)	Dr. Zülküf ERGÜN (Mardin Artuklu Üni.)
Dr. Necat KESKİN (Mardin Artuklu Üni.)	Dr. Khaled ALADWANI (Mardin Artuklu Üni.)
Dr. Yılmaz ÖZDİL (Mardin Artuklu Üni.)	Dr. İbrahim ALSHIBLI (Mardin Artuklu Üni.)
Dr. Kutlu AKALIN (Mardin Artuklu Üni.)	Dr. Amar ALJARAH (Mardin Artuklu Üni.)

Alan Editörleri | Field Editors

Doç.Dr. Veysi ÜNVERDİ (Arap Dili ve Kültürü)
Doç.Dr. Zafer KUTLU (Süryani Dili ve Kültürü)
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet KIRKAN (Kürt Dil ve Kültürü)

Dil Editörleri | Language Editors

Dr. Amar ALJARAH (Arapça)
Dr. Zülküf ERGÜN, Arş.Gör. Dr. Kenan SUBAŞI (Kürtçe)
Arş.Gör. Güneş KAN, Arş.Gör. Pınar YILDIZ (Türkçe)
Arş.Gör. Ziyattin YILDIRIMÇAKAR (İngilizce)

Redaksiyon | Redaction

Arş.Gör.Büyüamin Demir
Arş.Gör.Güneş Kan
Arş.Gör. Dr. Kenan Subaşı

Yönetim Yeri | Head Office

Türkiye'de Yaşayan Diller Enstitüsü/ Mardin Artuklu Üniversitesi/
Merkez Kampüs
Artuklu/Mardin

Tlf: +90 482 212 98 84 20 Fax: +90 482 212 98 85 e-mail: jms@artuklu.edu.tr
web: http://jms.artuklu.edu.tr

Dizgi ve Tasarım: Türkiye'de Yaşayan Diller Enstitüsü

Ağustos 2020
August 2020

© Mardin Artuklu Üniversitesi Türkiye'de Yaşayan Diller Enstitüsü'nün bilimsel bir yayım organı olan Mesopotamian Studies Dergisi, uluslararası hakemli bir dergi olup altı ayda bir (Ağustos- Şubat) ve yılda iki sayı olarak yayımlanır. Dergide Kürt, Arap ve Süryani kültürü, dili ve edebiyatı alanlarında akademik nitelik taşıyan ve Türkçe, Kürtçe, Arapça, İngilizce ve Süryanice dillerinde yazılan bilimsel çalışmalara yer verilir. | The Journal of Mesopotamian Studies is publication of The Institute of Living Language of Mardin Artuklu University. The Journal of Mesopotamian Studies is an international peer-reviewed journal published semi-annually (August - February). The scientific research on Kurdish, Arabic and Syriac culture, language and literature written in Turkish, Kurdish, Arabic and Syriac languages are published in The Journal of Mesopotamian Studies (JMS).

Danışma Kurulu | Advisory Board

Prof. Dr. Abdülhalim AYDIN (Mardin Artuklu Üni.)	Doç. Dr. Jean François PEROUSE (St. Anad. Arş. Enst.)
Prof. Dr. Ahmet AĞIRAKÇA (Mardin Artuklu Üni.)	Prof. Dr. M. Nesim DORU (Mardin Artuklu Üni.)
Prof. Dr. Farouk ISMAEL (Unv. Hamburg Almanya)	Prof. Dr. M. Sait TOPRAK (Mardin Artuklu Üni.)
Prof. Dr. Eleanor COGHILL (Uppsala Üni. İsveç)	Prof. Dr. Vahap ÖZPOLAT (Mardin Artuklu Üni.)
Prof. Dr. Carina JAHANI (Uppsala Üni. İsveç)	Dr. Amr TAHER (Harward Üni. ABD)
Prof. Dr. Gülşat AYGEN (Illinois Üni. ABD)	Dr. Barzoo ELIASI Oxford Üni. (İngiltere)
Prof. Dr. Arda ARIKAN (Akdeniz Üniv.)	Dr. Kaveh DASTOOREH (Koye Üni. Irak)
Prof. Dr. İbrahim ÖZCOŞAR (Mardin Artuklu Üni.)	Dr. Khaled KHAYATI (London Üni. İngiltere)
Prof. Dr. Mesut ERGİN (Dicle Üni.)	Doç. Dr. M. Zahir ERTEKİN (Bingöl Üni.)
Prof. Dr. M. Faruk TOPRAK (Ankara Üni.)	Doç. Dr. Nesim SÖNMEZ (Van Yüzüncü Yıl Üni.)
Prof. Dr. Abdulwahab K. MOUSA (Zaho Üni. Irak)	Dr. Yavuz AYKAN (Boğaziçi Üni.)
Prof. Dr. Abdurrahman ADAK (Mardin Artuklu Üni.)	Dr. Michael CHYET (Washington Library ABD)
Doç. Dr. Hazem Said MONTASIR (El-Ezher Üni. Mısır)	Doç. Dr. Hayrullah ACAR (Mardin Artuklu Üni.)
	Doç. Dr. Mustafa ÖZTÜRK (Mardin Artuklu Üni.)

The Journal of Mesopotamian Studies (JMS)

Periodical Journal for Kurdish, Arabic and Syriac Studies
Vol. 5/2 Summer 2020

ISSN: 2147-6659
e-ISSN: 2687-6388

BU SAYININ HAKEMLERİ / REVIEWER OF THIS ISSUE

Dr. İlyas SUVAGCI (2 Makale) (Hakkari Üni.)

Dr. Zülküf ERGÜN (Mardin Artuklu Üni)

İlyas SAYIM (Muş Alparsan Üni.)

Ayhan YILDIZ (Mardin Artuklu Üni.)

Tuba Nur SARAÇOĞLU (Mardin Artuklu Üni.)

Doç.Dr. Tareq Mohamed AWREHIM (Mardin Artuklu Üni.)

Dr.Hemin Omar AHMAD (Bingöl Üni.)

Dr.Ergin ÖPENGİN (Kurdistan Uni.)

Doç.Dr.Ahmet ABDULHADİOĞLU (2 Makale) (Mardin Artuklu Üni.)

Doç.Dr Ahmet Tekin (Mardin Artuklu Üni.)

Dr. Halil AKÇAY (Mardin Artuklu Üni.)

Doç.Dr. Ayhan TEK (Muş Alparslan Üni.)

Doç.Dr. Nesim SÖNMEZ (Van Yüzünücü Yıl Üni.)

İçindekiler | Contents

Editör'den

Editorial

Makaleler | Articles

ARAŞTIRMA MAKALELERİ

Muna Yüceol ÖZEZEN
*Çukurova Araçlarının Sözlü Edebiyatları Üzerine
Gözlemler*

167-189

Mehmet Nur YAVUZER
Lêkolînek li ser Qewmîyeta Baba Tahir

191-220

Mehmet YONAT
*Sîstema Diyarkirina Zayendan Navdêran di Kurdiya
Kurmancî de*

221-242

Hemîn Omar AHMAD
*Jiyan û Berhemî Resûl Mestî (1823-1903)
le Arşivî Osmanî da*

243-281

Barzan Kanebi TAHER
Alfabey Kurdi û Piti Latîni

283-309

OLGU SUNUMU

Numan YURT
*Ji Aliyê Perwerdenasîyê ve Analîzek li ser
Menzûmeya Gûz û Mewjê*

310-334

RESEARCH ARTICLES

Muna Yüceol ÖZEZEN
*Observations on the Oral Literatures of
Çukurova Araps*

Mehmet Nur YAVUZER
A Research on Baba Taher's National Identity

Mehmet YONAT
*Gender Determination System in Kurmanji
Kurdish*

Hemîn Omar AHMAD
*Resul Masti (1823-1908) His Life and Works
in Ottoman Archives*

Barzan Kanebi TAHER
Kurdish Alphabet and Latin Letters

CASE STUDY

Numan YURT
*An Analysis on the Poem Gûz û Mewjê in Terms of
Educational Sciences*

A decorative border consisting of two horizontal bands of repeating geometric patterns. The top band features a complex interlocking line pattern, while the bottom band features a diamond-shaped lattice pattern. A solid black horizontal bar is centered between these two patterned bands.

Makaleler | Articles

Yayın İlkeleri

Mardin Artuklu Üniversitesi Türkiye’de Yaşayan Diller Enstitüsü tarafından çıkarılan JMS (The Journal of Mesopotamian Studies), Kürt, Arap ve Süryani dili kültürü ve edebiyatları alanlarındaki bilimsel nitelikli çalışmalara yer veren hakemli bir dergidir. Kış (Şubat) ve Yaz (Ağustos) sayıları olmak üzere yılda iki defa yayınlanır. Yayınlanacak yazılarda bilimsel araştırma ölçütlerine uygunluk, alana bir yenilik getirme ve başka yerde yayınlanmamış olma şartı aranır. Bilimsel bir toplantıda sunulmuş bildiriler, yayınlanmamış olmak şartıyla kabul edilebilir.

Yazıların Değerlendirilmesi

- Dergimize gönderilen yazılar, öncelikli olarak yayın kurulunca dergi ilkelerine uygunluk açısından incelenir. İlkelerle uygun bulunanlar, iki hakeme gönderilir. Yazarlar, hakemlerin önerilerini dikkate alıp gerekli düzeltmeleri yaparlar; fakat katılmadıkları noktalara itiraz etme hakkına sahiptirler.
- Gönderilen telif makaleler, Editör Kurulu tarafından incelendikten sonra değerlendirilmek üzere “kör hakem” yöntemiyle konunun uzmanı iki hakeme gönderilir. İki hakemin görüş ayrılığı durumunda, üçüncü bir hakemin görüşüne başvurulur. Makale, en az iki hakemden olumlu rapor gelmesi halinde yayınlanır. Hakem raporları yazara gönderilerek karar bildirilir.
- Hakemlerden biri veya her ikisi, “düzeltmelerden sonra yayınlanabilir” görüşü belirtirse, gerekli düzeltmelerin yapılması için makale yazara gönderilir. Düzeltme yapıldıktan sonra hakemlerin uyarılarının dikkate alınıp alınmadığı hakem veya Editör Kurulu tarafından değerlendirilir. Ayrıca yazarların, hakemler tarafından belirtilen görüşlere itiraz etme hakkı bulunmaktadır. Yapılan itirazlar editör kurulu tarafından görüşülüp uygun bir karar alınır.
- Yayınlanmasına karar verilen yazılar, sayfa düzenlemesi yapıldıktan sonra pdf formatında yazarlara gönderilir. Yazar son okumayı yapar ve gerekli düzeltmeleri metin üzerinde işaretleyerek dergiye geri gönderir.
- Yayınlanmayan yazılar iade edilmez ve yazılardaki görüşlerin yasal sorumluluğu yazarlarına aittir.
- Yayınlanan yazılar için yazardan dergiye veya dergiden yazara herhangi bir ücret ödenmez.
- Yayın aşamasında yazılar üzerinde esasa yönelik olmayan küçük düzeltmeler Editör Kurulu tarafından yapılabilir.
- Yayınlanan yazıların yayın hakları MAÜ Türkiye’de Yaşayan Diller Enstitüsü’ne devredilmiş sayılır. Bu devir, sanal ortamı da kapsar.
- Makale gönderimi ve değerlendirme süreci Dergipark sistemi üzerinden yürütülür.
- Makaleler değerlendirme sürecine alınmadan önce iThentica intihal programı kullanılarak benzerlik analizine tabii tutulur.

Yayın Dili

- JMS’nin yayın dili Türkçe, Kürtçe, Arapça, İngilizce ve Süryanicidir. Ancak her sayıda, dergide yer alan çalışmaların en az yarısının Kürtçe ve onun çeşitli lehçelerinde yazılmış olması ilke olarak benimsenmiştir. Dergiye gönderilecek yazıların akademik dil kullanımıyla ilgili her türlü kusurdan arınmış olması gerekir.

Yazım Kuralları ve Sayfa Düzeni

- Yazılar A4 boyutunda kâğıda, MS Word veya uyumlu programlarla yazılmalıdır. Yazı karakteri olarak Times New Roman kullanılmalıdır. Yazılar 12 punto ve 1.5 satır aralığıyla yazılmalı, sayfalar numaralandırılmalıdır. Makalelerin uzunluğu en fazla 9.000 sözcük olmalıdır. Özel yazı karakterleri kullanılmamalı, transkripsiyon işaretleri varsa bununla ilgili dokümanlar ulaştırılmalıdır.
 - Yazarın adı, soyadı, unvanı, görev yaptığı kurum, ORCID numarası ve e-posta adresi mutlaka belirtilmelidir.
 - Makalenin başlığı içerikle uyumlu olup koyu harflerle yazılmalı ve 15 sözcüğü geçmemelidir.
 - Makalenin başında, en fazla 150 ile 200 sözcükten oluşan bir öz yer almalıdır. Türkçe dışındaki dillerde yazılan makalelerde öz makalenin orijinal dilinin yanı sıra Türkçe ve İngilizce olarak da yazılmalıdır. İngilizce öz kısmında makalenin ismine de yer verilmelidir. Özlerin altında genelden özele doğru sıralanmış 4 ila 6 sözcükten oluşan anahtar sözcükler bulunmalıdır.
 - Başlıklar koyu harflerle yazılmalıdır. Uzun yazılarda ara başlıkların kullanılması okuyucu açısından yararlıdır. Ana başlıkların, 1., 2., ara başlıklarınsa, 1.1., 1.2., 2.1., 2.2 şeklinde numaralandırılması tavsiye edilir. Ana ve ara başlıkların tümü (ana bölümler, kaynaklar ve ekler) koyu harflerle yazılmalıdır.
 - Metin içindeki vurgulanması gereken ifadeler, “turnak içinde” gösterilir, eğik veya koyu karakter kullanılmaz. Hem “turnak içinde” hem eğik veya hem koyu hem eğik yazmak gibi çifte vurgulama yapılmaz.
 - Bölüm ve paragraf başlarında girinti uygulanmaz.
 - Yazılarda kullanılan çizim, grafik, resim ve benzeri malzemeler JPEG ya da GIF formatında olmalıdır. Görsel malzeme ve ekler gerektiğinde e-posta yoluyla ayrıca ulaştırılmalıdır.
- ### Kaynak Gösterimi
- Alıntı yapma ve kaynak göstermede APA yöntemi kabul edilmektedir.
 - Dipnot ve kaynakların yazımı konusunda, yöntem bakımından kendi içinde tutarlılık şarttır. Uzun yapıt (kitap, dergi, gazete vb.) adları eğik, kısa yapıt (makale, öykü, şiir vb.) adları ise “turnak içinde” yazılır. Ayrıca dipnotların yalnızca metne alınamayan ek bilgiler için kullanılması önerilir:
 - Bir yapıtın derleyeni, çevireni, yayına hazırlayanı, editörü varsa künyede mutlaka gösterilmelidir.
 - Elektronik ortamdaki metinlerin kaynak olarak gösterilmesinde, yazarı, başlığı ve yayın tarihi belirtilmiş olanlar kullanılır. Ayrıca künye bilgilerinde parantez içinde erişim tarihi belirtilmelidir.
 - Ulaşılabilir kaynaklarda ikincil kaynak kullanımından kaçınılmalıdır.
 - Atıf yapılmayan çalışmalara Kaynaklar kısmında kesinlikle yer verilmemelidir.
 - Kaynaklar metnin sonunda, yazarların soyadına göre alfabetik olarak yazılmalıdır. Eserlerin yayınevlere açık şekilde ve makalelerin bulunduğu sayfa aralıkları belirtilmelidir.
 - Latin harfleri dışındaki alfabelerle yazılmış makalelerde Latin harfleriyle yazılmış başlık, özet, anahtar kelimeler, ve kaynakçaya (referanslar) yer verilmelidir.

The Journal of Mesopotamian Studies (JMS)

Publication Principles

The Journal of Mesopotamia Studies (JMS) is publication of The Institute of Living Language of Mardin Artuklu University. The JMS is a peer-reviewed journal which gives places to scientific researches on Kurdish, Arabic and Syriac culture, language and literature. It is published semi-annually (Winter and Summer Issues). The articles to be published should bear criteria of scientific researches, be innovative, and also should not be published anywhere else before. If an article has been presented in a scientific meeting, it will be accepted on the condition that it has not been published anywhere before.

The Evaluation of Articles

- Articles submitted for publication are firstly examined by editorial board in accordance with the publication principles of the journal. The endorsed ones are sent to two reviewers. The authors corrected the article according to the notes by reviewers; however they have right to object to the points where they do not agree with.
- Articles submitted for publication are sent to two experts of the field via method of "blind review" after they examined by Editorial Board. In the case of split in opinion of these two reviewers, the article is sent to another reviewer. The article is published if at least two reviewers express positive opinion. The reports by reviewers are sent to the authors to pronounce the evaluation result.
- If one or both reviewers express "it could be published after certain revisions", the article is sent to the author for the required revisions. After revisions are done, they are checked by reviewers or the Editorial Board to evaluate whether they are done in accordance with the remarks. Besides, the authors have right to object to the reviewers opinions. The objections are evaluated and resulted by the editorial board.
- The articles that decided to be published are sent to the author in PDF formatted after page adjustment. The author makes the last reading and shows necessary revisions on the text and sent it back.
- The unpublished articles are not return back to the rightful owner, furthermore the authors are responsible for the opinions of the articles.
- The journal does not demand any fees to publish their articles, and likewise does not pay any fees for publishing articles.
- The Editorial Board may make small adjustments those are not on the main stage.
- It is accepted that the copyright of the published articles are transferred to The Institute of Living Language of Mardin Artuklu University. This transfer includes virtual platforms.
- Article submission and evaluation process is conducted on Dergipark system.
- Before Evaluation process starts, the articles are analyzed via iThentica plagiarism program.

Language(s) of Publication

- The JMS gives places to articles in Turkish, Kurdish, Arabic, English and Syriac. However, it accepted as a principle that at least half of the studies in the journal should be in Kurdish and its various dialects. The articles sent to the journal must be free from all kinds of defects related to the use of academic language.

Writing Rules and Page Layout

- The articles must be written on MS Word or compatible programs. Times New Roman should be used as typeface. The articles should be written in 12 font size in 1.5 ink line

spacing and the pages should bear numbers. The articles should be maximum 9.000 words. The custom typefaces should not be used and if there are transcription signs, their documents should be sent with the article.

- The name, surname, title, place of work, ORCID number and e-mail address of the author(s) must be stated.
- The title of the article must be in accordance with the content and written in bold face, and also must not be longer than 15 words.
- There must be an abstract of maximum 150 to 200 words at the start of the article. For the articles written in languages other than Turkish, the abstract must be written both in the original language of the article and in English. The title of the article must be stated before the abstract as well. There must be maximum 4 to 6 key words that ranked from general to specific at the bottom of the abstract..
- The title must be written in bold face. There should be intermediate titles in the long articles. It is recommended that the main titles numbered as 1., 2., and intermediate titles as 1.1, 1.2., 2.1., 2.2. All the main and intermediate titles (main sections, sources and appendices) should be written in bold face.
- Expressions highlighted in the text, must be «in quotes», bold or italic faces must not be used. There must not be double highlighting as «in quotes» and bold or italic.
- There must not be intents at the start of section and paragraphs.
- Illustrations, graphics, images and other materials those used in text must be in JPEG or GIF format. Visual material and attachments must be delivered also via e-mail if required.

References

- APA is accepted for citation and references.
- Methodically consistency is essential for writing the footnotes and sources. Names of long works (books, magazines, newspapers etc.) should be written in italic face, names of short works (articles, stories, poems and so on) «in quotes». Also, it recommended that to use footnotes only for the additional information that cannot be given in the text.
- The compiler, translator, preparer for publication, editor must be shown in the tag if exist.
- In case of the citation of the text of electronic media, the name of author, title and date of publication which are specified are used. The date of access should also be noted in parentheses in catalog information.
- The secondary sources should be avoided if the primary resources are available.
- The works those have not been cited must not be shown in the sources.
- The sources should be given at the end of the text in alphabetical order. The publishing houses should be given clearly and the pages ranges of the articles should be stated.
- Articles written in any alphabets other than Latin alphabet should include the title, abstract, keywords, and references written in Latin.

